

Memorie van toelichting bij het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

1 Situering

Op 6 juli 2011 nam de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement het Planlastendecreet aan en de Vlaamse Regering bekrachtigde het op 15 juli 2011. Het planlastendecreet stelt de algemene regels vast waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen kunnen worden opgelegd aan lokale besturen.

De lokale besturen zullen vanaf de volgende gemeentelijke bestuursperiode die loopt van 2013 tot en met 2018 aanzienlijk minder plan- en rapporteringsverplichtingen moeten vervullen. Sectorale plannen, zoals het cultuurbeleidsplan, worden afgeschaft en geïntegreerd in de lokale meerjarenplanning. Bovendien krijgen lokale besturen meer vrijheid om binnen de Vlaamse doelstellingen een eigen lokaal beleid vorm te geven.

Ingevolge het Planlastendecreet moet de Vlaamse overheid dus diverse sectorale decreten aanpassen aan de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze.

Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid vertrok van een grotere responsabilisering van gemeenten voor hun eigen lokaal cultuurbeleid met inbegrip van de werking van de bibliotheek en het cultuurcentrum.

Het decreet legde dan ook geen inhoudelijke normen en regels meer op maar bood de gemeenten ondersteuning om te werken aan een integraal en kwaliteitsvol cultuurbeleid.

Er werd van uitgegaan dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor haar cultuurbeleid en daarvoor gebruik kan maken van de middelen en instrumenten die het decreet lokaal cultuurbeleid aanbiedt.

In 2005, na drie jaar uitvoering, stelden we vast dat een aantal van de in het decreet voorziene instrumenten een te grote druk legden op de gemeenten, zonder eigenlijke meerwaarde in het uitwerken van een eigen kwaliteitsvol cultuurbeleid.

Die bepalingen werden ervaren als verplichtingen die de Vlaamse overheid oplegde om in aanmerking te komen voor subsidie, en dus eigenlijk als een bijkomende administratieve last zonder toegevoegde waarde op het lokale niveau.

Dit leidde tot een eerste grote aanpassing van het decreet lokaal cultuurbeleid met het oog op een administratieve vereenvoudiging in de relatie van de Vlaamse Gemeenschap met de gemeenten.

In 2007 werd opnieuw tegemoetgekomen aan de algemeen aangevoelde verhoging van de planningsdruk bij de gemeenten en onderging het decreet een tweede grote aanpassing die voor de nieuwe gemeentelijke legislatuur werd doorgevoerd, zodat de aanpassing van het decreet bij de opmaak van de beleidsplannen 2008-2013 duidelijk was.

De harmonisering en vereenvoudiging van de plan- en rapporteringsverplichtingen die momenteel voorligt, mag, voor de Vlaamse overheid, het beleidsinstrument van de sectorale subsidiestroom evenwel niet uithollen. Het is een bewuste beleidskeuze om via een sectorale subsidiestroom middelen voor het lokaal cultuurbeleid blijven ter beschikking te stellen. Het globale budget voor het lokaal cultuurbeleid blijft m.a.w. behouden.

Wat de faciliteitengemeenten rond Brussel betreft volgt uit de schrapping van artikel 74, §1, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid dat potentieel het risico bestaat dat, als het betrokken gemeentebestuur niet intekent op de Vlaamse beleidsprioriteiten, de lokale Nederlandstalige bibliotheekinitiatieven hun financiering dreigen mis te lopen. In dat geval wordt het voorbehouden krediet overgeheveld naar EVA VZW De Rand, die dan de opdracht krijgt deze initiatieven te ondersteunen. De nadere afspraken met betrekking tot de besteding van deze middelen worden verder geregeld in een minstens driejarige convenant gesloten tussen de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, en de VZW De Rand.

2 Doelstelling

Dit decreet wenst verder te gaan op de ingeslagen weg. We willen niet enkel het gevoerde beleid bestendigen, maar gaan een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid echt op maat invulling te geven. Het decreet zorgt voor een verdere vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet. Het erkent het gemeentelijke bestuursniveau in de sturing van het cultuurbeleid en sluit hiermee aan bij het Regeerakkoord.

Dit decreet wil de volgende doelstellingen realiseren:

1. aanpassing aan het Planlastendecreet:
  - het cultuurbeleidsplan wordt afgeschaft en elke gemeente die beroep wenst te doen op subsidies moet specifieke actieplannen met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid opnemen in haar strategische meerjarenplanning
  - de subsidieaanvraag en de rapportering verlopen via de strategische meerjarenplanning en de beheers- en beleidscyclus
  - er worden geen voorwaarden meer gesteld omtrent de personeelsformatie en – bezetting
  - de subsidie kan enkel nog worden aangewend voor activiteiten, prestaties en effecten en niet meer voor personeelsuitgaven
2. een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren; daartoe krijgen gemeentebesturen een grote beleidsruimte en worden ze geresponsabiliseerd voor hun cultuurbeleid;
3. kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing los te maken;
4. de aandacht voor een duurzaam cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum;
5. ~~conform het Witboek Interne Staatshervorming, het streekgericht bibliotheekbeleid behouden;~~
- 6.5. de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden;
- 7.6. voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien;

| 8.7. de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen.

3 Toelichting per artikel

Artikel 1:

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2:

§1. Dit artikel verklaart de begrippen die in de regelgeving voorkomen.

1° Met lokaal cultuurbeleid wordt bedoeld: een cultuurbeleid waarbij de verschillende deeldomeinen:

(1) het cultureel erfgoed: musea, archieven, volkscultuur, immaterieel en onroerend erfgoed, monumentenzorg, documentatiecentra, bewaarbibliotheken,...

(2) het sociaal-cultureel werk: de amateurkunsten, het verenigingsleven, de niet-formele volwassenen vorming, de bibliotheken, de cultuurcentra,...

(3) de kunsten: de podiumkunsten, de letteren, de muziek, de beeldende kunst, de nieuwe media, de architectuur, de vormingen, de toegepaste kunst,... moeten worden beschouwd als componenten van één cultuurbeleid.

De verschillende deeldomeinen worden in het kader van een integraal lokaal cultuurbeleid ondersteund door een gemeente omdat ze, elk vanuit hun eigen specifieke invalshoek, een bijdrage leveren aan de uitvoering van het algemene cultuurbeleid.

Het is dus belangrijk dat de gemeente die intekent op de Vlaamse beleidsprioriteiten, in nauwe samenspraak met alle culturele actoren bepaalt hoe op het lokale niveau kan worden meegewerkt aan de uitvoering van die Vlaamse beleidsdoelstelling. Het uiteindelijk doel van een kwalitatief lokaal cultuurbeleid moet zijn dat het cultuuraanbod dat door het gemeentebestuur wordt georganiseerd en/of ondersteund tegemoetkomt aan alle culturele noden en behoeften van de hele bevolking. Dit komt tot stand op basis van een professionele en strategische aanpak, het gemeentelijk meerjarenplan, én met betrokkenheid van alle actoren.

2° Gemeenschapscentrum: cultuur brengt mensen samen, versterkt het samenhangsgevoel en werpt een dam op tegen de toenemende individualiseringstendens van de huidige samenleving. Een belangrijk hulpmiddel daarbij is een ontmoetingsplaats waar mensen kunnen samenkomen. Om dit te ondersteunen heeft een lokaal cultuurbeleid volgens ons nood aan een minimale culturele infrastructuur die door alle actoren uit het culturele veld kan worden gebruikt, rekening houdend met de culturele diversiteit die in de gemeente aanwezig is. Deze infrastructuur zal in een gemeente een ontmoetingsplaats zijn van al wie met cultuur te maken heeft en dus de functie van een gemeenschapscentrum vervullen.

3° Een cultuurcentrum heeft dezelfde hoofdpodochten als een gemeenschapscentrum, met dien verstande dat het cultuurspreidingsaanbod van een cultuurcentrum gericht moet zijn op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied.

Onder *cultuurspreiding* wordt de presentatie en het aanbieden van allerlei cultuuruitingen (zowel van professionelen als van amateurs en vrijwilligers) verstaan, zowel van professionele als amateurkunsten. Hierin horen zowel de zogenaamde receptieve activiteiten thuis – deze die worden georganiseerd door verenigingen en andere organisatoren – als een door het centrum geprogrammeerd aanbod.

Onder *gemeenschapsvorming, -opbouw, -versterking* worden alle activiteiten begrepen die de kwaliteit en de samenhang van de lokale gemeenschap, waar het gemeenschapscentrum voor werkt, versterken.

Het gaat o.m. om

- passieve receptiviteit:
  - ° het ter beschikking stellen van infrastructuur voor het lokale culturele leven, bij voorkeur tegen niet-commerciële tarieven zodat het verenigingsleven en de amateurkunsten maximaal kunnen gebruik maken van de voorziening;
- actieve receptiviteit:
  - ° op een actieve wijze activiteiten opzetten met lokale actoren of er aan deelnemen (uit diverse terreinen, onder meer het sociaal-cultureel werk) met als doelen de kwaliteit te verhogen en het publieksbereik te vergroten;
  - ° het begeleiden en ondersteunen van de organisatoren en het meewerken aan culturele en educatieve samenwerkingsverbanden;
- initiatieven nemen om het lokale weefsel te versterken via geïntegreerde projecten die samen met derden (buurt- en opbouwwerk, straathoekwerk, migrantencentra...) worden opgezet;
- het coördineren en aanvullen van het informele en het niet-formele educatieve aanbod in de gemeente;

Het bevorderen van de *cultuurparticipatie* is nauw verbonden met beide vorige opdrachten. Het bevat onder andere de diverse inspanningen m.b.t. de toeleiding naar het cultuuraanbod in het centrum.

Er is een grote interactie tussen de opdrachten inzake gemeenschapsvorming, participatiebevordering en presentatie van cultuur. In de praktijk versterken ze elkaar zeer dikwijls.

Deze drie opdrachten moeten steeds aanwezig zijn in de werking. Het evenwicht varieert echter naargelang de schaal van het centrum, de context, de grootte en de aard van de gemeente, de noden van doelgroepen, enz.

4° Hier wordt benadrukt dat de openbare bibliotheek een basisvoorziening is met een gegarandeerde vrije toegang voor elke burger met het oog op het beantwoorden van vragen naar kennis, cultuur, informatie en ontspanning. De bibliotheek gaat zich op een actieve manier naar de burger richten. Het is dus niet voldoende om louter in een aanbod te voorzien, de bibliotheek moet zelf de vraag stimuleren. Dit alles gebeurt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en/of commerciële invloeden.

Elk woord in deze definitie is belangrijk: het gaat om kennis, cultuur, informatie en ontspanning en over de actieve bemiddeling naar de burger toe.

De belangrijkste taken liggen op het vlak van informatiebemiddeling en cultuurspreiding, aangevuld met de zorg om het documentair erfgoed en het bevorderen van de ontmoeting.

Het gaat om onder meer (de opsomming is niet exhaustief noch limitatief):

- het opbouwen en ontsluiten van collecties, zowel geschreven teksten, audiovisuele materialen als digitale informatiebestanden die actueel, pluriform en representatief zijn voor het veld van kennis en cultuur;
- het geven van inlichtingen aan gebruikers uit en over deze collecties, het bieden van mogelijkheden tot het ter plaatse raadplegen van deze collecties en het uitlenen van materialen uit deze collecties;
- het bevorderen van (informatie- en media)geletterdheid en e-inclusie;
- het verwijzen naar andere (bibliotheek)voorzieningen indien materialen niet uit eigen collectie verstrekt kan worden;
- het bieden van hulp en advies aan gebruikers bij bibliotheek- en informatiegebruik;
- kwalitatieve, snelle en gebruikersvriendelijke dienstverlening;
- speciale aandacht voor achtergestelde groepen op cultureel, educatief en sociaal-economisch gebied (bijv. laaggeschoolden, gehandicapten, allochtonen, senioren, personen in armoede);
- vraagontwikkeling: nieuwe thema's formuleren, latente behoeften signaleren;
- bevorderen van culturele diversiteit en pluriforme informatie: dit slaat zowel op de informatie en de literatuur die wordt aangeboden, als op het doelpubliek van de bibliotheek. Het begrip pluriforme informatie slaat op het aanbieden van een brede waaier;
- toegang bieden tot zoveel mogelijk gegevensbestanden zodat informatie ter beschikking komt die anders niet bereikbaar is voor grote categorieën van de bevolking;
- overheidsinformatie van alle bestuursniveaus voor iedereen ter beschikking stellen;
- publieksinformatie ter beschikking stellen (informatie van belang op cultureel, educatief en maatschappelijk gebied);
- bevorderen van cultuurparticipatie en –educatie, zo mogelijk in samenwerking met andere culturele instellingen;
- samenwerking met het onderwijs (bijv. leveren van educatieve materialen, begeleiden van leerlingen) en andere netwerken;
- speciale aandacht voor de bibliotheek als belangrijke actor in het kader van levenslang leren;
- leesbevordering: meewerken en ontplooiën van leescultuurinitiatieven;
- het bewaren en overdragen van documentaire erfgoed voor de komende generaties;
- het bevorderen van ontmoeting en contact tussen de gebruikers.

5° administratie: de administratie bevoegd voor cultuur is het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid.

6° gemeenten: met dit decreet worden de gemeenten in het Nederlandse taalgebied beoogd. De regelgeving die betrekking heeft op de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is ondergebracht in een apart hoofdstuk.

7° Planlastendecreet: dit decreet heeft betrekking op de plan- en rapporteringsverplichtingen en de eventueel bijbehorende subsidieregelingen betreffende de verschillende beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van de Vlaamse overheid behoren, zowel inzake gemeenschaps- als gewestmateries.

Het Planlastendecreet bedoelt met de Vlaamse beleidsprioriteiten de beleidsdoelstellingen die de Vlaamse Regering voorafgaand aan de lokale beleidscyclus (die loopt van 2014 tot en met 2019) bekend maakt aan de lokale besturen in het kader van de plan- en rapporteringsverplichtingen en, in casu, de subsidieregelingen voor het lokaal cultuurbeleid. Het zijn door de Vlaamse Regering geformuleerde generieke beleidsdoelstellingen die de lokale besturen kunnen vertalen naar de lokale situatie in de eigen strategische meerjarenplanning, en dit in het kader van een partnerschap tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Het begrip moet worden onderscheiden van andere prioriteiten die de Vlaamse Regering heeft met betrekking tot beleidsmateries die geen betrekking hebben op de lokale besturen. Het begrip moet eveneens worden onderscheiden van het begrip “prioritaire beleidsdoelstellingen” zoals dit wordt gebruikt door de lokale besturen in het kader van hun beleids- en beheerscyclus en waarmee de beleidsdoelstellingen worden bedoeld waarover de lokale besturen expliciet rapporteren in de lokale beleidsrapporten.

De lokale beleids- en beheerscyclus kent drie beleidsrapporten die aan de gemeenteraad ter bespreking en goedkeuring worden voorgelegd: het meerjarenplan (en de aanpassingen ervan), het jaarlijks budget (en de wijzigingen ervan) en de jaarrekening.

De strategische meerjarenplanning slaat op alle informatie (financiële en niet-financiële) die het lokaal bestuur in het kader van zijn strategisch planningsproces registreert en op de toelichting bij het meerjarenplan.

Er wordt nadrukkelijk op gewezen dat de bepalingen van het Planlastendecreet van toepassing zijn op de bepalingen van dit decreet die betrekking hebben op de gemeentebesturen.

Volgende aangelegenheden vallen er dus niet onder:

- de organisaties met een specifieke opdracht, omdat ze een privaatrechtelijk statuut hebben;
- ~~het streekgericht bibliotheekbeleid en de intergemeentelijke samenwerking;~~
- het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§2. Dit artikel bepaalt dat het decreet wordt uitgevoerd binnen de perken van de kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks inschrijft in de begroting. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat het decreet steeds uitvoerbaar is.

Voor de berekening van de subsidie die gekoppeld is aan inwonerstallen, baseren we ons op de bevolkingcijfers die gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad.

De berekening gebeurt op 1 januari van het te subsidiëren jaar op basis van de cijfers die op dat moment het laatst in het Belgisch Staatsblad verschenen zijn.

Artikel 3:

Dit artikel formuleert de doelstelling van het decreet.

Het doel van het decreet is gemeenten te ondersteunen bij de uitbouw van hun lokaal cultuurbeleid dat kwaliteitsvol en duurzaam moet zijn.

De gemeente zal haar cultuurbeleid verder kunnen ontwikkelen met bijzondere aandacht voor de uitbouw en de werking van de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum. De gemeente zal met de nodige deskundigheid binnen de voorzieningen werken aan kwaliteit, vernieuwing, ontsluiting en aan de verhoging van de culturele participatie.

Conform het Planlastendecreet zal de gemeente in de beleidsvelden m.b.t. cultuur van het strategisch meerjarenplan moeten aangeven hoe ze vorm zal geven aan haar lokaal cultuurbeleid.

De subsidieaanvraag die de gemeenten moeten indienen, spoort met de omvattende planning en rapportering van de lokale overheden in hun reguliere beleids- en beheerscyclus. Deze cyclus kreeg vorm in het BVR van 25 juni 2010 en het MB van 1 oktober 2010 en bestaat uit een meerjarenplanning, een jaarlijks budget en een jaarlijkse jaarrekening. De plannen en eventuele subsidieaanvragen zijn onderdeel van de algemene meerjarenplanning.

Dit geldt eveneens voor wat betreft de rapporteringsvereisten die onderdeel vormen van de jaarrekening met de toelichting en de verantwoording ervan.

Artikel 4:

Elke gemeente kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid. Er is geen beperking ingebouwd met betrekking tot bijvoorbeeld het aantal inwoners.

Gemeenten kunnen ook samen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De samenwerkende gemeenten bepalen autonoom hoe ze de samenwerking organiseren.

De Vlaamse Regering zal, samen met de Vlaamse beleidsprioriteiten, het subsidiebedrag kenbaar maken dat zij de eerstvolgende zes jaar wenst uit te geven én de verdelingsmodaliteiten onder de gemeenten.

Het Planlastendecreet bepaalt in artikel 4, §2 dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

Artikel 5:

Elke gemeente in Vlaanderen is in meerdere of mindere mate bezig met Lokaal Cultuurbeleid. Met de subsidies gekoppeld aan de Vlaamse beleidsprioriteiten wil de Vlaamse overheid extra impulsen geven aan gemeenten om een aantal gemeenschappelijke noden, elk vanuit zijn eigenheid. Maar om te kunnen inzetten op die prioriteiten zijn we van mening dat er eerst moet voldaan zijn aan een aantal elementaire zaken waarbij de gemeente de kans krijgt om haar cultuurbeleid beter te

ondersteunen en haar beleid zowel wat betreft de creatie van cultuur als de presentatie (spreiding), de zorg om het erfgoed, de competentieverhoging en de gemeenschapsvorming maximaal te ontwikkelen en de delen ervan op elkaar af te stemmen, vertrekkende vanuit één visie. Zo zal de gemeente haar voorwaardenscheppend beleid verder kunnen ontwikkelen en kunnen werken aan voorzieningen (o.m. bibliotheek, cultuurcentrum, culturele basisinfrastructuur). Ze zal als coördinator optreden en particulier initiatief kansen geven. In dit alles zal ze rekening houden met de plaatselijke realiteit en de aanwezigheid van voorzieningen, professionele kunstenaars, verenigingen, amateurkunstengroepen, jongeren, enz... De gemeente kan aldus werken aan kwaliteit, vernieuwing, het brede schoolconcept, taalstimulering, ontsluiting en aan de verhoging van de culturele participatie.

Volgende minimumcriteria zijn opgenomen in het decreet, omdat ze niet legislatuur gebonden zijn en cruciaal zijn voor de uitbouw van een kwalitatief lokaal cultuurbeleid:

1° de gemeente zal haar coördinerende rol blijven opnemen in de organisatie van het lokaal cultuurbeleid;

2° om de gedragenheid van de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten te garanderen wordt voorzien dat de gemeente aantoont dat zij de lokale belanghebbenden heeft betrokken bij de opmaak van de beleidsvelden die betrekking hebben op cultuur binnen de strategische meerjarenplanning;

3° de gemeente moet particuliere verenigingen en instellingen – in de brede betekenis van het woord, dus ook bijvoorbeeld amateurkunsten- en erfgoedverenigingen– ondersteunen voor minstens 0,8 euro per inwoner. Dit kan op diverse manieren, bijvoorbeeld via een subsidiereglement of via een ondersteuning in natura, door bijvoorbeeld in het gebruikersreglement voor het cultuurcentrum of het gemeenschapscentrum te bepalen dat het gebruik ervan gratis is voor verenigingen en organisaties;

4° de gemeente moet beschikken over een openbare bibliotheek en over culturele infrastructuur in de vorm van een gesubsidieerd cultuurcentrum of een gemeenschapscentrum. De Vlaamse Regering zal in het uitvoeringsbesluit bepalen waaraan de infrastructuur van een gemeenschapscentrum moet voldoen.

Het gemeentelijk cultuurbeleid moet oog hebben voor alle burgers, dus ook voor personen met beperkingen. Een cultuurcentrum of gemeenschapscentrum moet dus ook maximaal toegankelijk zijn voor iedereen. Alle personen met de meest uiteenlopende handicap, gaande van mobiliteitsbeperkingen en zwakbegaafdheid, tot auditieve en visuele beperkingen hebben immers recht op cultuurparticipatie.

5° de rapportering over de mate van realisatie van de doelstellingen en de aanwending van de bijbehorende subsidies gebeurt op basis van beschikbare informatie en rapportering in het kader van de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekening. Naast deze rapportering is het belangrijk dat de gemeente algemene beleidsrelevante gegevens inzake het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking stelt aan de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de monitoring van het cultuurbeleid in de Vlaamse gemeenten. De verwerking van deze gegevens en de terugkoppeling

ervan naar de gemeenten kan een toegevoegde waarde bieden voor de opvolging en de evaluatie van het eigen cultuurbeleid. Van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt verwacht dat zij daaraan één keer per jaar meewerken in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering zal bepalen.

Voor het gemeentelijk cultuurbeleid zullen de algemene beleidsrelevante gegevens opvraagbaar zijn, zodra er een geautomatiseerde bevraging via een internettoepassing beschikbaar wordt gesteld.

De bevoegde administratie kan een bezoek ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de criteria is voldaan. Op deze manier is er geen bijkomende planlast. Artikel 464 van het decreet bepaalt bovendien in een overgangsbepaling dat gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen krachtens het oude Decreet Lokaal Cultuurbeleid geacht worden aan de criteria te voldoen.

Voor de handhaving verwijzen we ook naar het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd en naar het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Artikel 11 van het Planlastendecreet van 15 juli 2011 bepaalt: “Als het lokale bestuur niet voldoet aan de rapporteringsverplichtingen of als de rapportering manifest onduidelijk is of wanneer het lokale bestuur onvoldoende aantoonst dat het de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd maakt de Vlaamse Regering uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering bezwaar bij het lokale bestuur. Het lokale bestuur bezorgt, binnen twee maanden na ontvangst van het bezwaar, de Vlaamse Regering een aangepaste rapportering en/of een motiverende nota waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen. De Vlaamse Regering bezorgt daaropvolgend haar beslissing aan het lokale bestuur binnen twee maanden na ontvangst van de aangepaste rapportering en/of motiverende nota. Deze termijn kan door haar eenmalig verlengd worden met een maand.

Als uit de aangepaste rapportering of uit de bijkomende motivering blijkt dat de subsidie niet aangewend werd voor het doel waarvoor ze werd verleend, en meer bepaald dat de Vlaamse beleidsprioriteiten onvoldoende werden nagestreefd, keert de Vlaamse Regering verdere toegezegde subsidies in eerste instantie niet uit en in tweede instantie vordert ze reeds toegekende subsidies terug.”

Artikel 57 van het rekendecreet van 8 juli 2011 bepaalt:

“De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de eenmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Ze kan de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken en stelt ook de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vast.”

De handhaving kan dus door het uitvoeringsbesluit worden bepaald.

Artikel 6:

De subsidiëring voor cultuurcentra blijft beperkt tot de steden en gemeenten met een centrumfunctie en gemeenten die aan Brussel grenzen. De steden behouden hun prioritaire rol inzake cultuurspreiding. De categorie-indeling blijft dezelfde en is afhankelijk van de schaal en de uitstraling van elke gemeente. Daarvoor wordt de stedelijke hiërarchie gebruikt. Hoe groter de centrumfunctie van de betrokken stad, hoe meer de subsidie kan bedragen. De inschaling van de gemeenten is terug te vinden in de lijst van Steden en Gemeenten die bij het decreet is gevoegd.

Dit decreet behoudt de planmatige spreiding van de cultuurcentra. Cultuurcentra kunnen zich op verschillende manieren ontwikkelen en profileren. Dit kan zowel gebeuren via een specialisatie van het aanbod als via de bijzondere infrastructuur waarmee het centrum een aparte positie in het culturele veld inneemt.

Elke gemeente, opgenomen in de lijst van Steden en Gemeenten die bij het decreet is gevoegd, kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het cultuurcentrum.

Een gemeente kan ook samen met een of meer aangrenzende gemeenten intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De samenwerkende gemeenten bepalen autonoom hoe ze de samenwerking organiseren.

De Vlaamse Regering zal, samen met de Vlaamse beleidsprioriteiten, het subsidiebedrag kenbaar maken dat zij de eerstvolgende zes jaar wenst uit te geven én de verdelingsmodaliteiten onder de gemeenten.

Het Planlastendecreet bepaalt in artikel 4, §2 dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

Artikel 7:

Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het cultuurcentrum willen we garanderen dat de gemeenten voldoen aan een aantal elementaire bepalingen.

Volgende minimumcriteria zijn opgenomen in het decreet, omdat ze niet legislatuur gebonden zijn en cruciaal zijn voor de uitbouw van een volwaardig cultuurcentrum:

1° de gemeente moet over de nodige deskundigheid beschikken om de twee cruciale functies van een cultuurcentrum te kunnen uitvoeren. In het kader van een duurzaam beleid is het aangewezen dat het lokale bestuur beschikt over de vereiste deskundigheid met betrekking tot de werking van het cultuurcentrum. Op die manier kan een duurzaam beleid naar de twee cruciale functies op langere termijn gegarandeerd worden en dit moet ook de inbedding van het cultuurcentrum in de gemeente en de voeling met de lokale eigenheid versterken.

De eerste functie behelst de realisatie van een eigen aanbod waarbij een regionaal relevante staalkaart van allerlei cultuuruitingen, complementair aan de lokale en regionale noden, wordt aangeboden.

Vooraf in de grotere gemeenten en steden spelen cultuurcentra een belangrijke rol in de vormgeving en de uitvoering van het gemeentelijk cultuurbeleid. De werking van het centrum zal dan ook afgestemd zijn op de andere culturele actoren in de streek.

Het moet ook mogelijk zijn om bepaalde taken te delen met andere actoren uit de gemeente, zoals bijvoorbeeld gezamenlijke promotie(medewerkers), gezamenlijke educatieve en toeleiding, enz.

De tweede functie is de ondersteuning van de receptieve werking, deze die worden georganiseerd door verenigingen en andere organisatoren in het cultuurcentrum. Het begrip receptieve werking wordt verder toegelicht in de definitie van het cultuurcentrum in artikel 2, 3°;

2° de gemeente moet beschikken over een cultuurcentrum waarvan de Vlaamse Regering de infrastructuurvoorwaarden zal specificeren. Deze voorwaarden zullen, zoals in het oude Decreet Lokaal Cultuurbeleid, variëren afhankelijk van de indeling in een categorie;

3° de rapportering over de mate van realisatie van de doelstellingen en de aanwending van de bijbehorende subsidies gebeurt op basis van beschikbare informatie en rapportering in het kader van de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekening. Naast deze rapportering is het belangrijk dat de gemeente algemene beleidsrelevante gegevens inzake het cultuurcentrum ter beschikking stelt aan de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de monitoring van de cultuurcentra in de Vlaamse gemeenten. De cultuurcentra kennen deze gegevensregistratie als CCinCijfers. De verwerking van de gegevens en de terugkoppeling ervan naar de gemeenten kan een toegevoegde waarde bieden voor de opvolging en de evaluatie van het eigen cultuurcentrum. Van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt verwacht dat zij daaraan één keer per jaar blijven meewerken in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering zal bepalen.

De bevoegde administratie kan een bezoek ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de criteria is voldaan. Op deze manier is er geen bijkomende planlast. Artikel 464 van het decreet bepaalt bovendien in een overgangsbepaling dat gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen krachtens het oude Decreet Lokaal Cultuurbeleid geacht worden aan de criteria te voldoen.

Artikel 8:

Elke gemeente moet beschikken over een openbare bibliotheek. Elke gemeente kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de openbare bibliotheek.

Gemeenten kunnen ook samen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De samenwerkende gemeenten bepalen autonoom hoe ze de samenwerking organiseren.

De Vlaamse Regering zal, samen met de Vlaamse beleidsprioriteiten, het subsidiebedrag kenbaar maken dat zij de eerstvolgende zes jaar wenst uit te geven én de verdelingsmodaliteiten onder de gemeenten.

Het Planlastendecreet bepaalt in artikel 4, §2 dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

Artikel 9:

In alle gemeenten zijn de bibliotheken belangrijke actoren bij de vormgeving en de uitvoering van het gemeentelijk cultuurbeleid. Hun werking moet dan ook afgestemd worden op de andere culturele actoren in de gemeente. Verbonden met andere actoren uit het culturele gebeuren is de openbare bibliotheek in de lokale samenleving een belangrijk onderdeel binnen de sociale, de culturele, en de educatieve context.

Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de openbare bibliotheek willen we garanderen dat de gemeenten voldoen aan een aantal elementaire bepalingen.

Volgende minimumcriteria zijn opgenomen in het decreet, omdat ze niet legislatuur gebonden zijn en cruciaal zijn voor de uitbouw van een eigentijdse openbare bibliotheek:

1° de gemeente moet over de nodige deskundigheid beschikken om de opdrachten van een openbare bibliotheek, vooral op het vlak van informatiebemiddeling en cultuurspreiding, te kunnen uitvoeren. De werking van een bibliotheek is dermate gediversifieerd dat de aanwezigheid van voldoende deskundigheid essentieel is om als openbare bibliotheek te kunnen inspelen op maatschappelijke uitdagingen zoals de digitalisering van de samenleving.

De voortschrijdende technologische ontwikkelingen die hiermee gepaard gaan, plaatsen de openbare bibliotheek immers voor ingrijpende veranderingen, niet in het minst inzake de dienstverlening naar de gebruiker. Meer en meer moet de bibliotheek de gebruiker helpen structuur aan te brengen in de enorme hoeveelheid informatie. De bibliotheek wordt geconfronteerd met moeilijk te beantwoorden vragen, zoals bijvoorbeeld: wat moet nog fysiek aanwezig blijven in de bibliotheek, wat kan virtueel (digitaal) via netwerken worden beschikbaar gesteld, in hoeverre kan de bibliotheek inspelen op een groeiende vraag van gebruikers om informatie van thuis of kantoor te kunnen oproepen, enz.;

2° de bibliotheek moet een onafhankelijk en pluriform informatieaanbod ter beschikking stellen dat breed en zorgvuldig is samengesteld en dat is aangepast aan de behoeften van het doelpubliek en in een niet-commerciële omgeving;

3° de bibliotheek moet een onlinecatalogus aanbieden vanuit een bibliotheekstelsel dat gebaseerd is op de gegevens van het centraal bibliografisch achtergrondbestand Open Vlacc;

4° vermits het om een basisvoorziening gaat, moet de raadpleging in de bibliotheek van alle informatiedragers en de uitlening van materialen en bestanden zo laagdrempelig mogelijk worden gehouden. De gemeente bepaalt zelf of ze lidgeld vraagt of een vergoeding aanrekent voor het gebruik van de materialen, maar het is essentieel dat de bibliotheek een laagdrempelige instelling blijft, vooral voor moeilijk bereikbare doelgroepen, zoals gehandicapten, ouderen, personen in armoede, personen met een leesbeperking, kinderen en jongeren, jonge gezinnen, laaggeschoolden, allochtonen,...

5° als laagdrempelige voorziening is het evident dat de bibliotheek een optimale publieke dienstverlening garandeert, dit betekent onder meer toegankelijk en open zijn voor het publiek op klantvriendelijke uren;

6° om het Nederlandstalige karakter van de openbare bibliotheken te bewaken, moet de gemeente jaarlijks minstens 75% van de middelen, bestemd voor de aankoop van gedrukte materialen, besteden aan Nederlandstalige publicaties;

7° de rapportering over de mate van realisatie van de doelstellingen en de aanwending van de bijbehorende subsidies gebeurt op basis van beschikbare informatie en rapportering in het kader van de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekening. Naast deze rapportering is het belangrijk dat de gemeente algemene beleidsrelevante gegevens inzake de bibliotheek ter beschikking stelt aan de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de monitoring van de openbare bibliotheken in de Vlaamse gemeenten. De openbare bibliotheken kennen deze gegevensregistratie als Bios2. De verwerking van de gegevens en de terugkoppeling ervan naar de gemeenten kan een toegevoegde waarde bieden voor de opvolging en de evaluatie van de eigen bibliotheek (zie www.bibliotheekstatistieken.be). Van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt verwacht dat zij daaraan één keer per jaar blijven meewerken in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering zal bepalen.

De bevoegde administratie kan een bezoek ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de criteria is voldaan. Op deze manier is er geen bijkomende planlast. Artikel 464 van het decreet bepaalt bovendien in een overgangsbepaling dat gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen krachtens het oude Decreet Lokaal Cultuurbeleid geacht worden aan de criteria te voldoen.

Artikel 10:

Dit artikel somt de voorwaarden op waaraan de privaatrechtelijke organisaties moeten voldoen om binnen dit decreet gesubsidieerd te worden.

Het gaat om volgende organisaties:

- een organisatie die invulling geeft aan de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap;
- de organisaties voor bijzondere doelgroepen;
- het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid;
- twee organisaties die sectoraal overleg organiseren voor bibliotheken en cultuurcentra.

De voorwaarden hebben betrekking op de rechtsvorm (1), de plaats van het secretariaat (2), een controleerbare boekhouding (3 en 4), de mogelijkheid tot controle van de administratie en het Rekenhof (5), een verzekering voor de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de beheerders, de medewerkers (inclusief vrijwilligers) en de deelnemers aan de georganiseerde activiteiten (6), de verplichtingen verbonden aan het werkgeverschap (7).

Deze organisaties vallen niet onder het toepassingsgebied van het Planlastendecreet. In al deze gevallen is voorzien dat de organisaties hun opdracht in een meerjarenplan concretiseren en dit ter goedkeuring voorleggen aan de administratie, of in een activiteitenplanning (voor de organisaties die sectoraal

overleg organiseren). Er wordt geen beheersovereenkomst meer afgesloten met deze organisaties. Het subsidiebedrag, de procedure van toekenning van de verantwoording van de subsidies zal worden bepaald in het uitvoeringsbesluit.

Artikel 11:

In dit artikel wordt het democratiseren van de toegang tot digitale informatie expliciet aan de Vlaamse overheid toegewezen. Om invulling te geven aan het begrip “digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap” subsidieert de Vlaamse Regering een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft het Vlaamse beleid betreffende de digitale bibliotheek te ondersteunen en uit te voeren.

De organisatie richt zich prioritair op de ondersteuning van de openbare bibliotheek in het kader van de digitale kloof en de ontwikkeling en exploitatie van het ‘Bibliotheekportaal’ dat een uniforme toegang biedt tot alle informatie aanwezig in de openbare bibliotheken.

De openbare bibliotheken behoren tot het ‘publieke domein’. Alle openbare bibliotheken zijn gemeentelijke instellingen en ook de provincies nemen hierin hun verantwoordelijkheid, in het kader van de ontwikkeling van een streekgericht bibliotheekbeleid. Om de digitale bibliotheek te introduceren en uit te bouwen zal er vanuit het Vlaamse niveau hoe dan ook moeten worden samengewerkt met de andere bestuursniveaus. Het is dan ook evident dat de Vlaamse overheid, concreet de afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid, een belangrijke rol zal opnemen in het sturen en begeleiden van de organisatie die de digitale bibliotheek vorm zal geven.

Artikel 12:

De Vlaamse Regering zal de opdracht omschrijven van de organisatie die de digitale bibliotheek vorm zal geven. Vervolgens zal de organisatie haar kerntaak om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een structurele personeels- en werkingssubsidie voor de uitvoering van het meerjarenplan, bepaalt de voorwaarden waaraan dit plan moet voldoen en de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies.

In het uitvoeringsbesluit zal worden bepaald dat de opmaak van een nieuw meerjarenplan wordt voorafgegaan door een evaluatie van de huidige werking van de organisatie.

Artikel 13:

Zoals de hele bibliotheeksector staan ook de bibliotheek voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking en de bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis voor belangrijke uitdagingen.

Eenzijds is de snelle en ingrijpende technologische evolutie die momenteel plaatsvindt zo mogelijk nog ingrijpender voor de bibliotheken voor bijzondere doelgroepen. Gesproken boeken op analoge drager zijn geschiedenis, de digitale dragers winnen terrein, steeds meer mensen kunnen gemakkelijker downloaden. Catalogusgegevens kunnen snel worden uitgewisseld via het internet. Fysieke ruimte

wordt voor een stuk onbelangrijk of overbodig. Voor een stuk, want voor brailleboeken blijft een fysieke context een pertinente voorwaarde. Anderzijds is er de voor een deel wijzigende en alleszins steeds groter wordende doelgroep. Door de vergrijzing van de bevolking wordt de groep slechtzienden steeds groter, en ook voor personen met dyslexie kunnen gesproken boeken en desgevallend grootletterboeken een aangename uitkomst bieden.

Om hierop te kunnen inspelen, dringen zich een aantal belangrijke strategieën en acties op, zoals:

- een gespecialiseerde dienstverlening aan bijzondere doelgroepen, vertrekkend vanuit de behoeften van de gebruiker;
- kennis van de gebruikers en hun behoeften, wat moet leiden tot een klantgerichte dienstverlening, een aanpak vanuit het oogpunt van de groeiende doelgroep zelf;
- afspraken rond collectievorming (gesproken, gedrukte en digitale) met relevante actoren;
- nauwe samenwerking met de gemeentelijke openbare bibliotheken (incl. Muntpunt vzw, Brussel) en met Zorgbib Rode Kruis-Vlaanderen;
- nauwe samenwerking met andere intermediaire organisaties (via de landelijke verenigingen) om de doelgroep beter te bereiken;
- lidmaatschap als full member van het internationaal consortium (Daisy) voor de bibliotheekvoorziening voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking.

De Vlaamse Regering subsidieert deze verenigingen zonder winstoogmerk voor hun bibliotheekwerking.

Artikel 14:

De bibliotheek voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking en de bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis moeten hun werking om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een structurele personeels- en werkingssubsidie, inclusief collectievorming, voor de uitvoering van het meerjarenplan, bepaalt de voorwaarden waaraan dit plan moet voldoen en de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies.

In het uitvoeringsbesluit zal worden bepaald dat de opmaak van een nieuw meerjarenplan wordt voorafgegaan door een evaluatie van de huidige werking van de organisatie.

Artikel 15:

De verenigingen met winstoogmerk die op vraag van de bibliotheek voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking, lectuur in aangepaste leesvormen produceren, kunnen een subsidie bekomen voor hun aanvullend tewerkgesteld personeel.

Het gaat in dit artikel om een subsidie voor het ex-DAC-personeel dat in de bedoelde productiecentra werkt en er brailleboeken, luisterboeken, -kranten en -tijdschriften, zowel voor fysieke dragers als voor een digitale omgeving, produceert. Deze subsidie werd voorheen toegekend op basis van een reglement, maar kan om

begrotingstechnische redenen beter verankerd worden in het decreet lokaal cultuurbeleid.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan de organisaties moeten voldoen en de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies.

Artikel 16:

De Vlaamse Regering subsidieert een steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid dat tot taak heeft de gemeenten te ondersteunen bij de invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten.

Dit gaat in het bijzonder over

- de ondersteuning van gemeenten bij de invulling van het lokaal cultuurbeleid in de strategische meerjarenplanning (een proces met onder meer schepenen, cultuurbeleidscoördinatoren, adviesorganen,...);
- de ondersteuning van de twee soorten culturele voorzieningen die in het decreet lokaal cultuurbeleid worden beschreven: de bibliotheken en de cultuur- en gemeenschapscentra;
- de ondersteuning van adviesorganen voor cultuur.

Artikel 17:

De Vlaamse Regering zal de opdracht omschrijven van het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid. Vervolgens zal de organisatie haar werking om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een structurele personeels- en werkingssubsidie voor de uitvoering van het meerjarenplan, bepaalt de voorwaarden waaraan dit plan moet voldoen en de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies.

In het uitvoeringsbesluit zal worden bepaald dat de opmaak van een nieuw meerjarenplan wordt voorafgegaan door een evaluatie van de huidige werking van de organisatie.

Artikel 18:

Dit artikel behelst de subsidiëring van een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft overleg te organiseren tussen openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken (van universiteiten, hogescholen, wetenschappelijke instellingen, bewaarbibliotheken...), documentatiecentra en archieven.

Deze organisatie vertegenwoordigt de sector van de openbare bibliotheken en treedt op als gesprekspartner voor de Vlaamse overheid. Daartoe moet ze minstens de helft van alle gesubsidieerde openbare bibliotheken tot lid hebben.

Artikel 19:

De organisatie moet haar werking jaarlijks concretiseren in een activiteitenplanning. De Vlaamse Regering verleent hiervoor een structurele personeels- en werkingssubsidie, bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies en de modaliteiten waarbinnen de organisatie haar activiteitenplanning en begroting moet indienen.

In het uitvoeringsbesluit zal worden bepaald dat de opmaak van een nieuwe

activiteitenplanning wordt voorafgegaan door een evaluatie van de huidige werking van de organisatie.

Artikel 20:

Dit artikel betreft de subsidiëring van een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft een gemeenschappelijk gespreksplatform te organiseren voor de aangesloten cultuurcentra.

Deze organisatie vertegenwoordigt de sector van de cultuurcentra en treedt op als gesprekspartner voor de Vlaamse overheid. Daartoe moet ze minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra in respectievelijk de categorie A, B en C tot lid hebben.

Artikel 21:

De organisatie moet haar werking jaarlijks concretiseren in een activiteitenplanning. De Vlaamse Regering verleent hiervoor een structurele personeels- en werkingssubsidie, bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies en de modaliteiten waarbinnen de organisatie haar activiteitenplanning en begroting moet indienen.

In het uitvoeringsbesluit zal worden bepaald dat de opmaak van een nieuwe activiteitenplanning wordt voorafgegaan door een evaluatie van de huidige werking van de organisatie.

Artikel 22:

~~Het decreet bepaalt in dit artikel dat elke provincie het initiatief moet nemen tot een streekgericht bibliotheekbeleid. Deze opdracht wordt in het Witboek Interne Staatshervorming specifiek toegewezen aan de provincies en vormt het legitiem kader waarbinnen de provincies hun bibliotheekbeleid kunnen ontwikkelen. In het verlengde van het kerntakendebat en het Planlastendecreet is de wijze waarop ze dit doen, de eigen verantwoordelijkheid van elke provincie.~~

Artikel 23:

~~Dit artikel omschrijft de opdracht van elke provincie ter uitvoering van het streekgericht bibliotheekbeleid. Hierbij wordt rekening gehouden met de autonomie en de verantwoordelijkheid van de provincies om een eigen provinciaal beleid te voeren ter ondersteuning van de bibliotheekwerking.~~

~~Binnen deze eigen invulling vraagt het decreet wel aandacht voor de specifieke rol van de provincies inzake schaalvergroting van de bibliotheekwerking, via de ontwikkeling van provinciale bibliotheeksystemen en het stimuleren van structurele samenwerkingsverbanden tussen gemeenten.~~

~~De provinciale bibliotheeksystemen zijn immers een essentiële en cruciale schakel voor de verdere uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap.~~

~~Omdat het belangrijk is dat de Vlaamse overheid en de lokale besturen (gemeenten en provincies) een complementair beleid ontwikkelen, organiseert de Vlaamse Regering jaarlijks minstens één interbestuurlijk overleg.~~

Artikel 242:

Om gemeenten te blijven stimuleren om hun cultureel aanbod op elkaar af te stemmen en om samen te werken rond de cultuurcommunicatie, wordt de subsidie voor intergemeentelijke culturele samenwerking behouden.

Gemeenten zullen daartoe een projectvereniging oprichten zoals bepaald in het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerking. Dergelijke projectvereniging moet voldoen aan een aantal voorwaarden:

1° het moet gaan over minimaal vier aangrenzende gemeenten, waarvan één gemeente moet behoren tot de lijst van Steden en Gemeenten, als bijlage bij het decreet. De bedoeling is om tot een afgebakend gebied te komen waarbij één gemeente een duidelijke centrumfunctie heeft, een trekkersrol t.a.v. de andere gemeenten voor wat betreft het ontwikkelen en op elkaar afstellen van een cultureel aanbod;

2° elke gemeente die deel uitmaakt van de projectvereniging moet een jaarlijkse financiële bijdrage leveren waarbij het totaal van alle bedragen die door de gemeenten worden ingebracht minstens gelijk moet zijn aan de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering, zijnde 0,33 euro per inwoner met een maximum van 82.500 euro;

3° samen met de subsidieaanvraag moet de projectvereniging een cultuurnota indienen bij de administratie. De cultuurnota geeft een algemene beschrijving van de activiteiten die de vereniging zal opzetten.

Artikel 253:

De Vlaamse Regering zal de procedure bepalen die moet worden gevolgd voor het aanvragen van de subsidie.

Artikel 264:

Gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die een zesjarig cultuurbeleidsplan indienen, zullen voortaan in dit plan moeten aangeven hoe ze invulling gaan geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering voor het gemeentelijk cultuurbeleid zal bepalen.

Het plan moet, zoals in het verleden, worden afgestemd op het cultuurbeleidsplan, van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 275:

De subsidie voor het cultuurbeleidsplan is nog steeds gekoppeld aan de uitvoering van het plan. Mits te voldoen aan een aantal basisvoorwaarden, kunnen nieuwe gemeenten instappen op basis van het indienen van een cultuurbeleidsplan.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen.

Artikel 286:

De Brusselse gemeenten kunnen aanspraak maken op een subsidie ter uitvoering van het plan. Deze subsidie bestaat uit een forfaitair bedrag dat besteed moet worden aan personeelskosten of aan werkingskosten die kaderen in de uitvoering van het cultuurbeleidsplan. Het subsidiebedrag varieert afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente.

Het spreekt voor zich dat uitgaven in het kader van de bibliotheek niet kunnen worden meegeteld.

Artikel 297:

Elke Brusselse gemeenten kan de subsidie bekomen voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan op basis van dezelfde voorwaarden als in het oude Decreet Lokaal Cultuurbeleid:

1° de gemeente moet een cultuurbeleidscoördinator in dienst hebben. Dit kan zowel door een nieuwe aanwerving als door een nieuwe aanstelling van een personeelslid dat al in dienst is. De inschaling gebeurt op minimaal het gemiddeld niveau van het leidinggevend cultuurpersoneel van de gemeente. De voorwaarden waaraan de cultuurbeleidscoördinator moet voldoen worden omschreven in het uitvoeringsbesluit;

2° de gemeente moet beschikken over de nodige infrastructuur die voldoet aan de voorwaarden die worden bepaald in het uitvoeringsbesluit;

3° de gemeente moet beschikken over een door de Vlaamse overheid gesubsidieerde bibliotheek;

4° de gemeente moet akkoord zijn om gegevens over het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking te stellen in de vorm zoals die door de administratie zal worden gevraagd;

5° de gemeente moet een cultuurbeleidsplan indienen dat is goedgekeurd door de gemeenteraad en dat loopt tot het einde van het eerste jaar van de bestuursperiode die volgt op de bestuursperiode waarin het beleidsplan bij de administratie werd ingediend.

In het uitvoeringsbesluit wordt de procedure bepaald die de Brusselse gemeenten moeten volgen om aan te tonen dat ze voldoen aan de voormelde voorwaarden.

Artikel 3028:

Een Brusselse gemeente die voldoet aan de basisvoorwaarden van artikel 297 en een cultuurbeleidsplan heeft ingediend bij de administratie, heeft recht op de subsidie vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de indiening van het plan. Dit betekent dat een cultuurbeleidsplan dat wordt ingediend vóór 31 december van een bepaald jaar, aanspraak kan maken op de subsidie vanaf 1 januari daaropvolgend.

Uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op de indiening van het plan, deelt de administratie mee of het plan wordt aanvaard. Als het plan niet wordt aanvaard vervalt de subsidie vanaf de eerste van de maand volgend op de mededeling door de administratie.

De subsidie wordt uitgekeerd op basis van een verantwoordingsnota die wordt ingediend voor 1 juni van het jaar dat volgt op het uitvoeringsjaar van het cultuurbeleidsplan en waarin wordt aangetoond dat de subsidie wel degelijk werd besteed aan de uitvoering van het cultuurbeleidsplan.

Artikel 3129:

De Brusselse gemeenten kunnen, zoals in het verleden, aanspraak maken op subsidies voor het personeel van hun Nederlandstalige openbare bibliotheek. Zij moeten hiervoor voldoen aan de criteria die zijn bepaald voor de Vlaamse gemeenten in artikel 9.

De toekenning van de subsidie gebeurt op basis van het inwonertal van de gemeente. In geval van een samenwerkingsverband wordt het inwonertal van alle betrokken gemeenten als één geheel beschouwd.

De subsidie moet worden besteed aan de personeelsuitgaven van het personeel dat werkt binnen de personeelsformatie voor de bibliotheek die door de gemeenteraad is goedgekeurd.

Gemeenten met minder dan 10.000 inwoners kunnen aanspraak maken op een subsidiebedrag van 56.000 euro.

Voor gemeenten met 10.000 inwoners of meer wordt per inwoner een subsidiebedrag voorzien van 6,5 euro.

De Vlaamse Regering zal de procedure bepalen voor het aanvragen van deze subsidie en voor de toekenning en verantwoording ervan.

Artikel 320:

Het is evident dat de gemeente geen subsidie kan ontvangen voor personeelsuitgaven die al gesubsidieerd worden via een andere regelgeving, zoals bijvoorbeeld de gesubsidieerde contractuelen.

Artikel 331:

De Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt in Brussel met dezelfde maatschappelijke probleemstellingen geconfronteerd als in elke andere grote stad, zonder evenwel te beschikken over dezelfde bevoegdheden en instrumenten als andere lokale overheden. Bijgevolg stemt zij haar cultuurbeleid hierop af, rekening houdend met de specificiteit van de doelgroep en het Nederlandstalige karakter weliswaar in een zeer bijzondere bestuurlijke en meertalige context. Het voorliggende decreet bestendigt de huidige situatie. Door de specifieke financiering van en toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en door het ontbreken van een strategische meerjarenplanning bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie, blijven we werken met een convenant. Na de conclusies van het kerntakendebat tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kan dit luik worden aangepast.

De minister, bevoegd voor de cultuur, kan een convenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie sluiten waarin deze aangeeft hoe ze zal intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid, het cultuurcentrum en de openbare bibliotheek.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie moet in het convenant ook aangeven hoe zij via de vzw Muntpunt voor een extra ondersteuning van het bibliotheekwerk voor de Brusselse Vlamingen zorgt. Daarnaast krijgt de Vlaamse Gemeenschapscommissie ook de opdracht om binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de opdrachten te realiseren in het kader van een streekgerichte bibliotheekwerking zoals bepaald in [artikel 2311 en 13 van het oude Decreet Lokaal Cultuurbeleid](#). Het is de bedoeling dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie gemeenten begeleidt bij de opstart van een eigen gemeentelijke bibliotheekvoorziening.

Aangezien de legislatuur van de Vlaamse Gemeenschapscommissie vijf jaar bedraagt, is de looptijd van het convenant hier op vijf jaar vastgelegd.

In het convenant wordt het subsidiebedrag en de nadere regels bepaald voor de opmaak van een cultuurbeleidsplan, de toekenning en de verantwoording van de subsidie.

Artikel 342:

Voor een gemeente binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt 30% van het aantal inwoners van elke individuele gemeente in aanmerking genomen. Gelet op het grote Franstalige overwicht binnen Brussel moet 30% reeds als een hoge drempel beschouwd worden. Er worden geen individuele uitzonderingen meer toegestaan.

Artikel 353:

In de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent wordt op basis van de Vlaamse beleidsprioriteiten een specifiek en aangepast cultuurbeleid mogelijk. Antwerpen en Gent moeten wel voldoen aan de bepalingen van artikel 5 (het gemeentelijk cultuurbeleid) en artikel 9 (de openbare bibliotheek). Voor de functie-invulling van de cultuurcentra kan er rekening worden gehouden met de specifieke taken. Immers, in deze steden heeft de functie-invulling van dergelijke centra een vanzelfsprekend verband met de aanwezigheid van een belangrijk aanbod van culturele voorzieningen.

De Vlaamse Regering zal het subsidiebedrag voor hun lokaal cultuurbeleid bepalen en de nadere regels voor de toekenning van de subsidie.

Artikel 364:

De Vlaamse Regering kan de bedragen die in dit decreet worden vermeld aanpassen.

Artikel 375:

Dit artikel bepaalt dat alle in het decreet vermelde subsidiebedragen worden gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijsen. Op deze wijze wordt een uitholling van de bedragen vermeden. Dit zal ook gelden voor de bedragen die door de Vlaamse Regering worden vastgesteld.

Artikel 386:

Het beleid moet ervoor zorgen dat alle culturele actoren in de ruimste betekenis worden uitgenodigd en betrokken bij de totstandkoming, de uitvoering en de evaluatie van het cultuurbeleid. De meest voor de hand liggende organen die dat proces kunnen organiseren zijn de adviesorganen voor cultuur. Dit kan één adviesorgaan zijn voor alle cultuurbeleidsdomeinen in de gemeente of meerdere adviesorganen afhankelijk van de aanwezige cultuurbeleidsdomeinen in de gemeente. De gemeenteraad neemt het initiatief tot oprichting en moet de adviesorganen als dusdanig erkennen.

Artikel 397:

Conform het Cultuurpact en omdat het belangrijk is dat alle culturele actoren worden betrokken, moeten in de adviesorganen terug te vinden zijn:

- de private en publieke culturele organisaties (inclusief verenigingen) en instellingen die werken met professionelen of met vrijwilligers, en die een werking ontplooiën in de gemeente
- deskundigen in de culturele materie die in de gemeente wonen.

Deze samenstelling vertrekt niet van het principe van vertegenwoordiging van bepaalde strekkingen en biedt de kans om geëngageerde mensen samen te brengen die zich betrokken voelen.

Voor bepaalde projecten, zoals de opmaak van het strategisch meerjarenplan, kan het gemeentebestuur via bijvoorbeeld hearings of een ad hoc werkgroep de ruimere bevolking betrekken.

Artikel 4038:

Elke gemeente kan de culturele actoren op twee manieren betrekken, door:

- één adviesraad die bevoegd is voor alle cultuurbeleidsdomeinen in de gemeente;
- sectorale deelraden die bevoegd zijn voor de sectorale materie voor heel de gemeente en die op hun beurt een overkoepelende raad vormen die bevoegd is voor de algemene uitgangspunten en strategische doelstellingen van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Artikel 4139:

Indien de gemeente afzonderlijke adviesorganen heeft opgericht voor jeugd en sport vallen deze buiten het overkoepelende gemeentelijke adviesorgaan. De gemeente zal zich rechtstreeks tot deze deelraden richten voor aangelegenheden i.v.m. sport en jeugd. Alle andere culturele aangelegenheden vallen onder de bevoegdheid van het gemeentelijke adviesorgaan.

Het adviesorgaan kan ook andere met cultuur verwante beleidsdomeinen behandelen.

Hoewel de gemeente niet verplicht is om advies te vragen over de gemeentelijke begroting, kan het adviesorgaan op eigen initiatief de begroting bespreken en een advies uitbrengen.

Artikel 420:

Het gemeentebestuur moet advies vragen aan het gemeentelijke adviesorgaan over alle culturele aangelegenheden, met uitzondering van sport en jeugd indien hiervoor aparte adviesraden werden opgericht.

Het spreekt voor zich dat de adviesorganen ook op eigen initiatief adviezen kunnen uitbrengen.

Artikel 431:

Om het belang van een goede inspraak te ondersteunen worden gemeenteraden verplicht om bij beslissingen eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen te motiveren.

Artikel 442:

Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de gemeente om de interne werkingsregels van de adviesorganen te bepalen.

Artikel 453:

Deel uitmaken van het gemeentelijke adviesorgaan is onverenigbaar met een politiek mandaat. De culturele actoren moeten de gemeente ongebonden kunnen adviseren over het gewenste cultuurbeleid.

Een mandataris, zoals een schepen van cultuur, kan wel als ‘waarnemer’ uitgenodigd worden op de vergaderingen.

Artikel 464:

Met het oog op de vermindering van de planlast wordt een overgangsbepaling ingeschreven voor de gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen voor hun gemeentelijk cultuurbeleid, hun openbare bibliotheek en hun cultuurcentrum op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

Er wordt van uitgegaan dat deze gemeenten voldoen aan de criteria bepaald in de artikelen 5, 7 en 9.

Artikel 475:

Omdat de saldi van de subsidie voor het werkjaar 2013 pas kunnen worden toegekend in 2014 aan de hand van verantwoordingsnota's die voor 1 juni 2014 moeten worden ingestuurd, is een overgangsbepaling ingeschreven. De verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 blijven van toepassing tot eind 2014.

Dit geldt voor de saldi die worden toegekend op basis van

- het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid
- het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra
- het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking.

Artikel 486:

Dit artikel formuleert een overgangsbepaling voor de gemeenten die nog een subsidieaanvraag zouden doen voor 1 april 2012. Voor deze gemeenten blijven de subsidievoorwaarden van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid gelden tot eind 2013. De verantwoording van de subsidie 2013 in de loop van 2014 volgt de overgangsmaatregel, bepaald in artikel 475, eerste lid.

Artikel 497:

Dit artikel heft het vorige decreet lokaal cultuurbeleid op, [met uitzondering van de artikelen 11 en 13. In afwachting van de vertaling van het Witboek Interne Staatshervorming in regelgeving tegen 1 januari 2014, worden bij wijze van overgangsmaatregel de bepalingen in het geldende decreet die betrekking hebben op de rol van de provincies niet opgeheven.](#)

Artikel 5048:

Dit artikel heft het vorige uitvoeringsbesluit lokaal cultuurbeleid op.

Artikel 5149:

Dit artikel heft het ministerieel besluit op dat de structuur van het cultuurbeleidsplan vastlegde.

Artikel 520:

Dit artikel heft het decreet van 6 juli 2001 op dat de subsidievoorwaarden bepaalt voor de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra.

Artikel 531:

Dit artikel heft het besluit van 14 maart 2003 gedeeltelijk op, met name de bepalingen die betrekking hebben op de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra.

Artikel 542:

Dit artikel heft het reglement van 11 april 2008 op dat de subsidievoorwaarden bepaalt voor de organisaties die aangepaste lectuur produceren voor personen met een leesbeperking.

Artikel 553:

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding, met name 1 januari 2014, met uitzondering van de artikelen die betrekking hebben op de Vlaamse beleidsprioriteiten die, conform het Planlastendecreet, op 30 oktober 2012 in werking moeten treden.